

ORGANIZIRANI ŽELEZNIČAR

IZHAJA DVAKRAT NA MESEC.
NAROČNINA četrletno Din 12.—

SVOJE ZAHTEVJE UVELJAVIJO ŽELEZNIČARJI LE
V ENOTNI, RAZREDNO-ZAVEDNI ORGANIZACIJI.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
LJUBLJANA, KETTE-MURNOVA CESTA šte. 26,
kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Kaj je razredni boj?

Večina železničarskih organizacij se je zedinila na podlagi razrednega boja. Nasprotniki tega ujedinjenja hočejo begati železničarje s tem, da jim napačno razlagajo pojem razrednega boja in da jim pod tem pojmom predstavljajo vse nekaj drugega, kakor razredni boj v resnici. Zato moramo v našem listu to vprašanje pojasniti! Najprvo v splošnem.

Kapitalističen način gospodarstva sloni na nasprotnosti interesov: nasprotje med kupci in prodajalci, med producenti in konsumentami. Ta najrazličnejša nasprotstva interesov prihajajo do tem ostrejših oblik, čim bolj se razvija današnji način gospodarstva. Ali izmed vseh nasprotij je najostrejša ona med delodajalci (kapitalisti) in delavci.

V začetku kapitalizma je bil ta boj razcepljen; delavci poedinih tovarn iste stroke ali industrijskih panog so se borili ločeno za ureditev plače, delovnega časa, dostojnega postopanja z delavci itd. Vsak tak boj se je vršil v malem krogu, v majhnem obsegu. (Kurilnica Ljubljana bi stopila v stavko, enako izkoriščane kurilnice Zidanmost in Maribor pa bi delale naprej. Vsaka taka akcija se je že v naprej ponesrečila.) Ali ravno v teh malih bojih je delavski razred spoznal, da je brez moči proti podjetnikom, če je razcepljen. Delavstvo je spoznalo, da leži njegova moč v **organizaciji**. A skupno delo na železnici, v tovarni itd., enaki življenjski pogoji so kmalu vzbudili v delavcih čut skupnosti njihovih interesov — proletarsko zavest in solidarnost. Lokalna (krajevna) gibanja delavcev se vedno bolj širijo, dokler ne obsežejo celokupnega delavstva.

Delavsko gibanje v raznih panogah industrije (na železnici, v rudniku itd.) postaja vedno bolj in bolj gibanje celokupnega delavskega razreda proti kapitalističnemu — **razredni boj** med kapitalisti in delavstvom. S tem se zavedo delavci, da tvorijo oni en razred, ki ima skupne interese in da stoji kot tak v nasprotju ne samo s poedinimi kapitalisti, ampak s kapitalisti kot z razredom, ki ima nasprotno interese in ki izkorišča delavstvo. Cilji delavskega gibanja postanejo širši, zvišenejši. Delavstvo se bori za svoje dnevne zahteve, za dnevne življenjske potrebe, a pri tem stopa tudi vedno bolj na branik svojih splošnih razrednih interesov in za njihovo uveljavljanje.

Sedaj pa v ožjem smislu z ozirom na železničarje.

Železničarji nismo razred, ampak smo le en del in sicer najvažnejši del delavskega razreda. S tem, da so se izrekle zedinjenje železničarske organizacije za razredni boj, so

one — z drugimi besedami povedano — izjavile:

Naša združena strokovna organizacija se bo borila za interese železničarjev, kakor se bori n. pr. rudarska organizacija za interese rudarjev itd. Mi se nismo zedinili v eno organizacijo zato, da bi spravili z zemeljskega površja boj železničarjev, ampak ravno nasprotno: **enotna železničarska strokovna organizacija** je potrebna zato, ker bodo mogli le združeni železničarji vseh kategorij doseči svoje pravice. Železničarji se sicer delé na razne kategorije ali končno imajo vsi železničarji vseh kategorij le enega delodajalca in so interesi vseh železničarjev skupni. Če si bodo poedine kategorije železničarjev nasprotovale med seboj, ne bo nobena ničesar dosegla. Če se pa bomo zbrali vsi v eni razredni strokovni organizaciji, bomo vsi enotno nastopali in želi tudi uspehe. To je nauk preteklih štirih let. Kdor tega noče videti, ne želi dobro železničarjem.

Ali, kakor smo že dejali, smo železničarji le del delavskega razreda, ki ga tvorijo vsi delavci. In pred celokupnim delavskim razredom kot pred nami železničarji — delom te

celote — je polno skupnih vprašanj, skupnih interesov. To je n. pr. vprašanje socialnega zavarovanja delavstva, vprašanje svobode govora, organiziranja in tiska, obdavčenje delavstva, 8-urni delavnik itd. In tu ne smemo skočiti ostalemu proletariatu v hrbet, ker bi s tem škodovali delavskemu razredu kot nam samim. Če ne bi hoteli videti teh skupnih interesov, bi vršili zločin nad celokupnim proletariatom in nad železničarji samimi. Kajti poedine delavske kategorije kapital z lahko to pobije, razredni boj vsega proletariata pa dviga položaj celokupnega delavstva in njegovih poedinih panog.

To je torej ta razredni boj — ki je bavljal za naše žolte, kategorijske organizacije, ki razbijajo železničarske vrste. To je ono strašilo, ki ga imenujejo »politika« oni, ki hočejo v kalnem ribariti med železničarji in prikrivati svoje bistvo — da so baš oni eksponenti poedinih političnih strank. Za te gospode je razredni boj strašilo in »politika« — za železničarje je pa edino uspešno sredstvo za izboljšanje gmotnega položaja. Zato vsi železničarji v **enotno železničarsko strokovno organizacijo Jugoslavije!**

Živel razredni boj!

—K—

Preteklost in sedanost železničarjev.

Skušnja vsakega dne je nauk za jutri. Skušnje več let so šola za bodočnost. Vsak, kdor hoče druge učiti, kaže na zglede nazaj ter jih hoče v praksi izkoristiti za bodoče.

Skušajmo spraviti vse to v sklad z železničarji. Kakšen je položaj v Jugoslaviji po prevratu, ali boljše rečeno po letu 1920? Da so bile po prevratu kaotične razmere za vse uslužbence cele države, je bilo to za takrat razumljivo. Skušalo se je popraviti nered in krivico potom »Protokola sporazuma«. Z vso vnemo je delovala za uresničenje tega protokola organizacija S. s. i. t. r. i. s. J., ki je imela svoj centralni sedež v Zagrebu ter je štela čez 50.000 železničarjev cele države SHS. Nastopil je štrajk, v katerem so bili železničarji po 14 dnevem boju poraženi potom obznane in širjenja lažnjivih zmed, med njimi po gotovih agentih. Nastale so persekucije, preganjanje, odpuščanje itd. Vse rane še danes niso zaceljene, dasiravno se je med tem časom izmenjalo lepo število vlad in ministrov, skoro vseh političnih struj. Ko je videla vlada, da smo začeli popuščati, je pričela deliti »meščanske dobrote« železničarjem, delila jih je noč in in dan, deli jih še danes neprenehoma naprej. Kaj rabijo železničarji zakonito voljne zaupnike — proč s tem avstrijkanstvom. Stanarina delavstvom — kaj je tega treba, ako so nastanjeni po vagonih, kletih in barakah. Trinajsto plačo, ali novoletno darilo —? S

tem naj se igrajo banke z svojimi uslužbenci. Nočna doklada — naj boga zahvali, da dela, da ne dela napotje doma. Službena in delavska obleka — kaj jo rabi; po dnevi je solnce, ponoči pa je luna, da greje. Stare pravice — mi smo v novi državi z novimi pravicami. Upokojencem pokojnina v zlatu, kakor so plačevali prispevke — ako ne more živeti, naj p. . . . itd., itd. Tako se je delalo, jemalo se je polagoma prst za prstom, tako, da se ni takoj izkravelo — poslužujoč se recepta, psa je treba polagoma privaditi na palico. Po tem receptu je šlo dalje in dalje. Tudi se je poskušalo tu pa tam braniti železničarske pravice. Osnovale se je takozvano »Koalicijo« žalostnega spomina, še ne dobro rojeno dete, je že umrlo za proletarsko boleznijo, še predno je pokazalo svojo aktivnost.

Več sreče je imel »Aksijski odbor«, tvoril se je iz vseh organizacij železničarskih in državnih podjetij. Sporazum je bil sestavljen radi 8 točk, takrat najbolj perečih vprašanj. Prišlo je celo do 24-urne protestne stavke, po dolgem zavlačevanju. Takrat smo videli izven nekoliko častnih izjem, vso borbenost in aktivnost naših tovarišev v reševalni akciji ministra Jankoviča, skupno v eni fronti, sedanje protirazredne borbe v praksi. Kar nas je bilo za razredni boj, je minister saobračaja vpoklical na 14-dnevno vojaško vežbo, ostale pa nagradil za strogo stanovsko borbenost z

našimi odtegnjenimi žulji, bolj zaslužne pa se je nagradilo z odlikovanji, zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Čez noč smo dobili podržavljenje južne železnice z vsemi običaji in pritikinami. Razume se, da je bilo to podržavljenje slavnosno in dostojanstveno na velikih plakatih razglašeno našemu vdanemu in zaslužnemu železničarstvu. Nič rad se ne spominjam tistih časov. — Na smrt zgaran in lačen železničar, pa obljube, toliko jih je bilo na plakatu, da ko bi bile obljube kruh in zdravilo, tedaj bi železničar živel do sodnega dneva. Kmalu smo se prepričali. — Železničarska pragmatika (ali prisilni jopič), menda je osobju odvzela zadnje pravice, naredila po naslovih nekatere za gospode činovnike, brez sredstva, da bi mogel poravnati dolgove po prodajalnah, sledila je krivična prevedba, ocene itd. Zakonito zajamčene razlike se ne izplačajo nastavljenecem in delavcem.

Kaj se učimo iz tega? Prvič se moramo vsi in vsak zavedati, da brez organizacije nam ne pomaga nobeno tarnanje in jadikovanje in stiskanje pesti. Prvi začetek je storjen, ko se združijo razcepljene in za vsako akcijo nezmožne organizacije v eno samo, na podlagi razrednega boja in proletarske demokracije. Ne združimo se radi tega, ker je lušno in ker ni nas strah, tam kjer nas je več skupaj, temveč radi skupnih uspešnih akcij in radi vsakdanjih dnevnih življenjskih potreb, torej skraika, radi skupne uspešne borbe za naše pravice. Ako dosežemo samo to, da se bodo gospodje z nami pogovarjali kakor z delojemalcem in ne kakor z sužnjem, tedaj smo že napravili korak naprej. Marširajmo korak za korakom v boljšo bodočnost.

Razredna organizacija naj nam bude to, kar je bolniku zdravje, zato vsi v organizacijo!

M.

Osnutek delavskega pravilnika.

(Nadaljevanje.)

Prejemki delavskega osobja.

Člen 38.

Vsem delavcem brez izjeme pripada plača odnosno zaslužek le za čas, ki so ga faktično prebili na delu.

Obračunavanje se vrši:

a) pri delavcih, kakor tudi pri vseh ostalih stalnih delavcih, ki so uvrščeni v plačilne stopnje, se vrši obračunavanje po delavnih dnevih. Kadar delavec ni delal celi dan, se računa vsaka ura za $\frac{1}{2}$ dneva;

b) pri vseh delavcih, ki so zaposleni pri proizvodnih sekcijah, gradbenih delih, nadalje pri vseh delavcih v delavnicah itd., kateri dobivajo plačo po tržnih cenah, se zaračunava zaslužek po faktičnih delavnih urah.

Čezurno delo se zaračunava ločeno od normalnega dela ter se plača s 150% zaslužka za uro normalnega dela.

Izplačevanje delavskih plač in zaslužkov se vrši po končanem obračunu začevši s 30. vsakega meseca ter se mora brezpogojno dovršiti do 5. dne prihodnjega meseca.

Na željo se smejo delavcem, ki prejema urne plače ter kateri še niso 6 mesecev v službi, izplačati enkrat mesečno predumi v približnem iznosu njihovega zaslužka do dotičnega dne. Po šestih mesecih službe se predumi več ne izplačujejo.

Prejem plače mora delavec potrditi s svojo ročnim podpisom v Platnem spisku.

Člen 39.

Kjerkoli to pripušta način dela, zlasti pa v vseh edinicah, naštetih v členu 19., c) (vse delavnice in materialna skladišča), se bo uvedlo plačevanje delavcev v akordu, bodisi s čistim akordom, bodisi kombinirano s pogodbeno urno plačo in poleg nje z nagrado (premijsko) za prihranjen čas, za večjo izvršeno količino dela itd.

Za določitev pokojninskih prispevkov, za plačevanja davka itd. se vzame kot osnova: pri čistem akordu povprečni dnevni zaslužek vsakega poednega meseca, a pri kombiniranem načinu plačevanja pa čisti dnevni zaslužek brez premije.

Akordno plačevanje se bo uredilo s posebnim pravilnikom.

Člen 40.

Za čas odsotnosti od dela, izvzemši redni letni dopust po členu 34., proste dneve po členu 20. in državne praznike, kadar delo po višjem nalogu počiva, delavcu ne pripada plača.

Za časa bolovanja pripada delavcu bolniška podpora po predpisih bolniškega fonda.

Za čas kontumaciranja pripada stalnemu delavcu polna plača za največ 90 dni proti potrdilu železniškega zdravnika.

Ako umre stalni delavec, dobi njegova družina kot odškodnino za pogrebne stroške 30 dnevno plačo umrlega delavca. Ta odškodnina se izplača po nalogu šefa dotične edince na podlagi mrtvaškega lista.

Poleg tega se mora dovoliti ženi odnosno sirtom umrlega prihodnji mesec kot podpora še tridesetdnevna plača, ako nimajo drugih sredstev za vzdrževanje. Tozadevne prošnje rešuje na predlog direktije minister saobračaja.

Ako stalni delavec, predno dobi pravico do penzije, tako zbolí, da postane nesposoben za službo ter se ga radi tega odpusti, se mu more dovoliti za gotov čas ali trajno kot podpora 40% njegove poslednje plače, ako nima drugih dohodkov ter je sploh nesposoben za kako drugo delo.

Ako umre stalni delavec, ki prejema tako podporo ali bi moral tako dobiti, oziroma ako stalni

delavec umre predno je zadobil pravico na penzijo, se prizna njegovi družini, ako nima drugih dohodkov in ni sposobna za kak zaslužek, za gotov čas ali trajno 20% poslednje plače umrlega kot podpora.

Te podpore dovoljuje na predlog ministra saobračaja ministrski svet.

Člen 41.

Od plač odnosno zaslužka delavcev se smejo odtegoti javne dajatve, prispevki za humanitarne fonde, odtegljaji uprave, sodnijske zabrane, odtegljaji za nabavljake zadruge.

Skupna vsota vseh državnih in ostalih odtegljajev ne sme presegati 50% mesečne plače ali zaslužka. Le dolgovi za kreditirane potrebščine in obleko v železniških nabavljajih zadruzah se morejo odtegniti tudi preko te meje, ako je uslužbenec preje pismo v to privolil.

Člen 42.

Vse pomožno osobje mora plačevati od svojega zaslužka davek, in sicer 2% od svojega zaslužka na račun državnega davka kakor vseh ostalih državnih in specialnih doklad.

Za odmerenje davka se vzame kot podlaga 60% celokupnega zaslužka.

Člen 43.

Potne pristojbine se zaračunajo vsemu pomožnemu osobju po pravilniku o potnih in selitvenih pristojbinah uslužbenecv drž. prometnih naprav.

Kvalificirani stalni delavci prejema potne pristojbine najnižje grupe poduradnikov I. kategorije, vsi polkvalificirani delavci, kakor tudi vsi nekvalificirani stalni delavci dobe potne pristojbine zvančnikov II. kategorije, a vsi ostali začasni delavci pa potne pristojbine služiteljev.

Delavcem progovnih sekcij ne pripadajo potne pristojbine, ako se ne oddaljijo več kot dva kilometra izven okoliša svojega progovnega mojstra, ter ako to oddaljenje ni združeno s potrebo prenočevanja izven doma.

Potne pristojbine.

Kategorije	povečane			znižane		
	dnevnice	normalne	trošk. pavšal	dnevnice	normalne	trošk. pavšal
Zvaničnik I. kategorije	40	20	15	8	5	3
Zvaničnik II. kat., I. gr.	40	20	15	8	5	2
Zvaničnik II. kat., II. gr.	35	20	10	6	4	2
Služitelji	35	20	10	6	4	2

Opomba: Povečane dnevnice pripadajo za prvih 10 dni potovanja, normalne za drugih 10 dni, a znižane za nadaljnje dneve.

Člen 44.

Stalni delavci dobe poleg plače še doklado za otroke in to za vsakega otroka zakonskega in pozakonjenega do izpolnitih 6 let po 1 Din, do 12 let po 1.50 Din, a dalje po 2 Din za vsak dan, kadar pripada delavcu plača, in sicer pod istimi pogoji kot so veljavni za nastavljenec.

Dokler pa bo prejemalo nastavljenec osobje še rodbinske draginjske doklade, se bo izplačevalo stalnim delavcem pod istimi zakonskimi pogoji, za vsak dan, kadar jim pripada plača, rodbinska doklada, in sicer za zakonsko ženo po 3 Din dnevno in za vsakega zakonskega ali pozakonjenega otroka tudi po 3 Din dnevno vračunavši v to vsoto gori navedeni dodatek za otroke.

Člen 45.

Kadar vrše stalni delavec službo nastavljenecv, dobe postranske prejemke (nočne doklade, premikalne doklade itd.), in sicer kvalificirani delavci kot poduradniki I., vsi ostali pa kot poduradniki II. kategorije.

Zčasni in pogodbeni delavci dobe, ako vrše službo nastavljenecv, postranske prejemke služiteljev.

Člen 46.

Tablice delavskih plač bodo veljale dotlej, dokler se z ozirom na spremenjene življenjske razmere in stanje vrednosti dinarja ne pokaže potreba, da se ponovno regulirajo ter prilagodijo novim razmeram. Tržne plače (urne plače) se regulirajo vsakega pol leta in sicer v mesecu aprilu in oktobru. Izjemoma ter le v slučaju izrednih sprememb na delavnem trgu se smejo z odobrenjem ministrstva spremeniti plače tudi izven teh rokov.

Člen 48.

Odpoved službe.

Za začasne in pogodbene delavce, kateri so zaposleni najmanj 1 leto, velja obojestransko 14-dnevni odpovedni rok, za ostale pa 7-dnevni odpovedni rok. Začasne delavce, ki so sprejeti pogodbeno le za gotovo delo, se odpusti brez odpovedi, čim je delo dovršeno.

Uprava sme nestalnega delavca tudi brez odpovedi odpustiti, ako je v prijavi navedel napačne podatke ali predložil ponarejene dokumente oziroma zamolčal gotova dejstva, katera bi preprečila njegov sprejem v službo. Nestalnega delavca se nadalje na mestu brez odpovednega roka odpusti, ako se ga zaloti pri kaznivem dejanju ali ako je od pristojne oblasti radi takega dejanja zaprt. Odpust brez odpovednega roka se izreče tudi tedaj, ako delavec po lastni krivdi in brez tehtnega razloga izostane od dela.

Z odpovedjo izgubi začasni ali pogodbeni delavec pravico, da bi se mu v slučaju ponovnega sprejema v službo vstrel čas, ki ga je prevel v službi pred odpovedjo.

Člen 49.

Služba stalnega delavca preneha:

- vsled lastne odpovedi;
- po predpisih zakona;
- po razsodbi rednega ali disciplinskega sodišča;
- s smrtjo.

Stalni delavec more odpovedati službo 14-dnevno, in sicer pismeno svojemu načelniku. Z odpovedjo izgubi stalni delavec vse pravice, ki so zvezane s stalnostjo. Ako bi se kasneje zopet vrnil v službo na železnico, se mu vstrel čas, ki ga je preje prebil v službi, za odrejanje plačilne stopnje, napredovanje, za pokojnino pa le po pravilih pokojninskega zavoda.

Po predpisih zakona preneha služba v naslednjih slučajih:

- Če postane uslužbenec duševno ali telesno nesposoben za službo;
 - v slučaju bolezní po preteku 12 oziroma 6 mesecev;
 - če pride pod skrbstvo ali v konkurz, ali če se nad njim podaljša očetovska oblast;
 - če je trikrat zaporedoma ali šestkrat tekom službe slabo ocenjen;
 - če se ob odmoru ali ob premestitvi tekom 8 dni ne javi v službo po lastni krivdi, ali ako zapusti službo brez pristojne dovolitve ter se ne javi tekom 8 dni;
 - če se z razsodbo rednega sodišča obsodi na zapor daljši od 1 leta (za kazni pa, ki imajo že po kazenskem zakonu za posledico izgubo službe, ta omejitev ne velja);
 - če dovrši 21. leto in po odredbah vojaškega zakona ni odslužil svojega roka ali ni oproščen;
 - če dovrši 65. leto starosti, ali če dovrši 60. leto, pa ga hoče državna uprava upokojiti.
- V slučaju točke 1, 2, 3, 4 in 8, se mu odredi penzija, v kolikor je zadobil pravico na penzijo; v slučaju točke 6 razsodi glede penzije disciplinarno sodišče. V slučaju točke 5 se odpusti iz službe brez penzije.

Člen 50.

Pokojnine.

Za zavarovanje stalnih delavcev za starost ter družin za slučaj smrti delavca se osnuje pri ministarstvu saobračaja poseben »delavski penzijski sklad« kot autonomna ustanova z lastnimi pravili, katera bo odobril s pristankom narodne skupščine ministarski svet.

Ta fond bo upravljala pod nadzorstvom ministarstva saobračaja posebna uprava, sestavljena iz enakega števila od ministra imenovanih nastavljenecv in istega števila izvoljenih članov fonda.

Dohodki fonda sestojijo iz:

- prispevkov članov,
- prispevkov uprave v višini 100% rednih članskih prispevkov,
- obresti fondovih premoženj,
- denarnih kazni članov fonda in raznih drugih dohodkov.

Člani fonda morajo biti vsi stalni delavci, a morejo postati tudi delavci naštetí pod členom 19b

in c (delavci pri sekcijah, delavnicah, materijalnih skladiščih itd.) po pogojih fondovih pravil, ako so najmanj 5 let neprekinjeno v službi pri železnici.

Člen 51.

Za penzijo se uračuna pod pogoji tega pravilnika in fondovih pravil ves čas, ki ga je delavec prebil po dovršenem 21. letu starosti neprekinjeno v službi pri železnici.

Za vračunanje vojaškega službovanja izvzemši kadersko službo, kakor tudi za časa, prevedenega v drugih državnih službah, bodo merodajne določbe fondovih pravil.

Člen 52.

Osnovo za izračunanje delavske pokojnine tvorijo njegova redna vplačila v fond ob času prestopa službe. Pravico na penzijo zadobi delavec po 10. letih faktičnega ali uračunanega članstva pri fondu.

Za prvih deset let članstva pripada delavcu kot penzija 50% one plače ali zaslужka, od katere so se mu računali prispevki v fond ob času prestopa službe.

Za vsakega nadaljnjega pol leta članstva se mu penzija poviša za 1,25% tako, da dobi po 30 letih članstva kot penzijo polno zadnjo plačo od katere je plačeval prispevke.

S pravili fonda se bo določilo, kako naj se pobirajo prispevki od gotovih vsot eksekutivne službe, katerim se bo računalo za polno penzijo 25 let službe.

Člen 53.

Člana fonda se ne more odpustiti iz službe s pravico do penzije preje, dokler ne dovrši 30 let faktičnega ali uračunanega članstva pri fondu. Izjemoma se ga more odpustiti preje s pravom na penzijo, ako je dovršil 60. leto starosti.

Mora pa se ga upokojiti:
1. Ako je dovršil 65. leto starosti.
2. Ako nastopi slučaj iz točke 1., 2., 3. in 8. člena 49. ter je ob prestopu službe imel pravo na penzijo.

3. Vslučaju disciplinske razsodbe na odpust iz službe, s pravom na penzijo.

4. Ako je član dovršil predpisano število let za polno pokojnino ter zaprosi za upokojitev.

Člen 54.

Pravico na penzijo zgubi stalni delavec:
1. Z izstopom iz državljanstva.
2. Z razsodbo rednega ali disciplinskega sodišča.
3. Ako samovoljno zapusti službo.
4. S smrtjo.

10. **Izdaja premoga in drv.** Premog se mora plačati pri naročilu in sicer ga zaračuna uprava po lastni ceni + 10% pribitka za režijske stroške.

Premog in drva se dele po naslednji tabeli:

Kategorija:	Ton premoga m ³ drv	
	letno	letno
Uradnik — oženjen	3	12
Uradnik — samec	1	4
Poduradnik — oženjen	2	8
Poduradnik — samec	1	3
Sluga — oženjen	2	8
Sluga — samec	1	3
Pomožno osobje (delavci) oženjeni	2	6
Pomožno osobje — samci	1	3

11. **Vozovni pregledniki** dobe za izvršena po-pravila posebne nagrade od Din 1.— do Din 15.—.

To je v kratkem izvleček iz novih pravilnikov, ki pomenijo skoro povsod novo poslabšanje za prizadete. V teh pravilnikih so nekatere kategorije popolnoma prezrte. Organizacija bo ukrenila vse, kar je v njeni moči, da se te postavke zboljšajo in da pride osobje do svojih pravic.

Železničarji! Svoje pravice bodete dosegli le potom močne, enotne železničarske strokovne organizacije.

Uveljavljenje novih pravilnikov.

Zakon o državnem prometnem osobju predpisuje za razna odgovorna in naporna dela, dalje za razne prihranke, posebne pravilnike, ki naj regulirajo te dajatve.

Predložili smo pred enim letom naše predloge v Beograd, večkrat smo urgirali njih rešitev ter dokazovali, da nočne doklade po eno krono, mesečna kilometrina za vlakospremno osobje po par sto kron mesečno, ne zaleže nič. Zahtevali smo ponovno anketo v Beogradu, da bi se vsa ta vprašanja uredila sporazumno s prizadetim osobjem. Gluha ušesa je imel Beograd ter je odgovarjal, da ima zadosti strokovnjakov, ki bodo te pravilnike pravilno in pravično izdelali.

Zagledal je dan belega dne »pravilnik o službeni obleki«, ki je odvzel osobju kožuhe, zvišal nosilne dobe ter zahteva, da plačajo nekateri polovico, nekateri pa celo službeno obleko. Z ogorčenjem so odklonili železničarji ta pravilnik in take »poboljške«. Delavstvo pa je ta pravilnik popolnoma prezrl, saj če zasluži progovni delavec 500 dinarjev mesečno, ima s tem pravico, da hodi nag okoli.

Delavskega pravilnika in reakcionarnih določb ne bomo omenjali, ker stoji delavstvo neomajno na tem, da se ne bo pustilo zasužnjati za reci in piši Din 25.— dnevno.

Sedaj pa so prišli drugi pravilniki, izdelani od učene gospode v Beogradu in sicer: pravilnik za odgovorno in čezurno delo, pravilnik o nočnih dokladah, pravilnik o kilometrini, pravilnik za razna naporna dela itd.

Gospodu direktorju se je odmerilo Din 2000.— mesečno, gospodu pomočniku se je odmerilo Din 1500.— mesečno, načelnikom pri direkciji se je dalo Din 1000.— mesečno, šefom odsekov se je dalo samo še Din 400.— mesečno.

uradniki statusa I. dobe za čezurno delo po Din 12.— in 15.— na uro, uradnik statusa II. po Din 9.— in 12.— na uro, poduradnik dobi po Din 5.— in sluga po Din 4.—.

To čezurno delo pa se dobi seveda le na direkciji ter delavnici Maribor. Osobje na progi pa mora itak »po zakonu« delati čezurno delo brezplačno, ako to uprava zahteva.

Te podatke smo navedli le radi primerjanja z naslednjimi, ki so določeni za ostalo osobje.

1. Nočne doklade:

Kategorija:	Velike postaje:	Male postaje:
	Din	Din
Uradnik	10.—	5.—
Poduradnik	8.—	4.—
Sluga	3.—	2.—
Vozovni mojster	6.—	3.—
Vozovni paznik	5.—	2.50
Vozovni mažuč	3.—	2.—

2. **Doklada za oskrbo branika** (čuvajnice-ram-pe). Progovni pazniki in čuvaji, katerih žene vrše oskrbo branika, dobe za to mesečno doklado po Din 50.—, ki se izplačuje v naprej.

3. **Doklada za oskrbo telefona.** Progovni čuvaj, ki ima poleg svoje službe še telefon, dobi za to mesečno doklado po Din 50.—.

4. Kdor najde in prijavi najbližji jedinici počeno tračnico, dobi za to nagrado Din 50.—.

5. Kdor opazi in prijavi načelniku nalomljeno os pri vagonu ter se radi tega ta vagon izloči iz vlaka, dobi za to nagrado Din 500.—.

6. **Progovni pazniki in čuvaji**, katerih rajon se nahaja v kamnitih soteskah (krajih, kjer je nevarnost, da se utrga skalovje in pade na progo), dobe za čuvanje proge pred skalovjem mesečno nagrado Din 50.—.

7. Uslužbenec ali privatnik, ki prepreči trčenje ali nesrečo na progi, dobi nagrado do največ Din 2000.—.

8. **Napajalni pazniki** dobe v Beogradu, Zagrebu, Nišu, Subotici, Novem Sadu in Skoplju za čuvanje napajalnika (vodocrpa) doklado po Din 50.— mesečno.

9. Kilometraža:

Kategorija:	Ekspresni in brzi vlak	Pohišni vlak	Mešani vlak	Brezovorni vlak		Toarni vlak
				para za kilometer	para za kilometer	
Strojvodja	8.8	8.8	11	11	15.2	
Kurjač	5.5	5.5	7.7	7.7	9.9	

1 ura držanja pare se računa za 3 km.
1 ura premika se računa za 12 km.
Vlakospremno osobje pa dobi kilometrino za vse vrste vlakov enako in sicer: vlakovodja po 13.50 par za kilometer, sprevodnik, manipulant po 10.— par za kilometer, zavirač, spremljevalec voz po 9.60 par za kilometer.

Pot na lokomotivi, službenem vozu itd., za prevzem vlaka, oziroma pot brez službe domov se računa kot polovična kilometraža.

Ako vlakospremno osobje v končni postaji ne dobi prenočišča v kasarni, mu pripada prenočevalnina do 6 ur po Din 5.— in za čas čez šest ur po Din 10.—. Ako pa izostanejo več kot tri dni iz domicilne postaje, dobe še posebno doklado po Din 10.— na dan. (Ironija! Kje naj si z Din 10.— kupi hrano za cel dan?)

Premikalno osobje, kretniki ter vozovni zapisovalci dobe za kilometer 9 para in sicer za faktičen premik. Ena ura premika se računa za 12 km. (Pri tem so popolnoma izpustili svetilničarje, vozovnim pregledovalcem pa so dali za izvršena popravila posebne doklade.)

(Ker je kilometrina skrajno krivično odmerjena, se bodo vršili takoj sestanki prizadetega osobja in zahtevala poprava. Osobje iz proge naj pošlje svoje protipredloge takoj.)

Nagrade za ubrana doplačila.

Od izvršenih doplačil dobi prizadeto osobje procente ter so od zaračunanja izvzeta le ona doplačila, kjer se ne zaračunava pribitek.

- a) Revizorji dobe 10% od celokupne vsote ubranih vplačil.
- b) Vratarji dobe 10% od doplačil, izvršenih po njih prijavi.
- c) Sprevodnik, odnosno manipulant dobi 6%.
- d) Vlakovodja pa 4%.

Od ubranih doplačil radi nepravilno prijavljene težje, oziroma vsebine prtljage in tovara, dobi dotičnik, ki nepravilno prijavi ugotovi, 10% od izstavljenega doplačila, vendar ta nagrada ne sme presegati v enem slučaju Din 500.—.

Poročila sekcij.

Sekcija progovnih čuvajev.

Na vse razne intervencije dosedaj se je sekcija oziroma direkcija izgovarjala ter zaupnikom, ki so intervenirali, predbacivala, da so drugi s tem položajem zadovoljni, le par ljudi, da rogovi in dela nezadovoljstvo.

V nedeljo, dne 10. maja 1925 smo obdržali v Zidanem mostu sestanek progovnih čuvajev, obhodnikov in vlakojavilničarjev, kjer je zastopnik organizacije poročal o dosedanjih ukrepih in intervencijah ter so v debato posegli sodrugi iz raznih krajev ter je bila sprejeta resolucija:

- 1. Glede napredovanja prog. čuvajev po 10 letih v I. kategorijo zvaničnikov,
- 2. glede zapostavljanja pri podelitvi službene obleke (kožuh itd.),
- 3. glede upeljave 24/24 ure službe, ki jo je nekod uprava vsilila ter prevarila osobje s podpisovanjem neke pole. 24/24 urna služba se mora brezpogojno odpraviti.
- 4. Glede obhodniške doklade za progovne obhodnike po 350 Din mesečno,
- 5. glede proste izrabe pristojnih prostih dni v mesecu,
- 6. travo na progi naj odstranjujejo progovni delavci in ne progovni čuvaji.

Resolucija, ki se je sprejela, je dostavljena ministru saobraćaja, generalni direkciji, dr. Borčkotu in načelniku gradbenega odeljenja.

Končno smo si osnovali v okvirju organizacije samostojno sekcijo ter pozivamo vse še neorganizirane progovne čuvaje, da čimprej pristopijo in sodelujejo, ker le z enotnim nastopom bomo mogli doseči naše pravice.

Sekcija vlakospremne osobja.

V zadnjem času se je vršila na direkciji skupna intervencija vlakospremne osobja radi:

- 1. dolgujoče službene obleke južnoželezničarjem do podržavljenja,
- 2. dolgujoče službene obleke vsemu osobju po podržavljenju in radi zadnje okrožnice, po kateri so vlakovodje od podelitve službene obleke izvzeti,
- 3. protesta proti novemu pravilniku o službeni obleki,
- 4. napredovanja vlakospremne osobja v status III.,
- 5. nastavitve še nenastavljenih zaviračev itd.,
- 6. izplačila 20% doklade za eksekutivno službo.

Čudno je to, da so v zagrebški direkciji tudi vlakovodje dobili službeno obleko za leto 1924, med tem, ko je naša direkcija ni dala. V zadevi službene obleke bomo nasto-

pili sodnijsko pot ter naj si potem uprava sama pripiše povečane stroške.

Glede napredovanja vlakospremnikov v status III. se je sestavila posebna spomenica, katero bo zastopala deputacija vlakospremnikov tudi v Beogradu. Enako bomo tudi tam pritisnili glede krivične razdelitve kilometrine, ker je jasno razvidno, da je ta pravilnik sestavljen navaden lajik.

Izvršila se bo nadalje intervencija glede napredovanja v položajni plači za vlakospremno osebo na prejšnjih državnih progah. Glede nastavitve nenastavljenih zaviračev se je izjavila direkcija, da bodo za sedaj nastavljeni dotični, ki so vstopili do leta 1919 v službo.

Sekcije pomožnih delavcev in profesionistov.

Radi pomanjkanja prostora združimo tu poročila vseh delavskih sekcij.

Najvažnejša naša zahteva poleg upeljave delavskega pravilnika je izplačilo zaostalih diferenc za čas od 1. oktobra 1923 do dneva, ko smo bili prevedeni na urne plače. Večina vse druge organizacije (ki pa itak nimajo delavskega osebja organiziranega) so pustile to vprašanje na strani, češ, saj so delavci itak pozabili na to, da imajo kaj za dobiti. Naše sekcije tega vprašanja niso izpušile iz vidika ter odpotuje radi tega posebna deputacija v Beograd. Istočasno bo zahtevala upeljavo za delavstvo sprejemljivega delavskega pravilnika in volitev delavskih zaupnikov.

Intervencije so se vršile tudi glede upeljave premij za vse kurilniške delavce v celem območju ljubljanske direkcije, pa se uprava izgovarja, da za to ni določenih posebnih kreditov. Tudi vprašanje glede delavne obleke direkcija ne more spraviti naprej ter bomo radi tega ponovno podrezali v Beogradu. V prihodnji številki bomo objavili rezultate intervencij v Beogradu. Za danes pa pozivamo: Vsi v enotno, razredno-zavedno železničarsko organizacijo!

Sekcija kretnikov in sekcija premikalnega osebja.

V nedeljo, dne 17. t. m. ob 9. uri dopoldne se vrši v Zidanem mostu članski sestanek vsega postajnega osebja iz cele proge (kretniki, blokavniki, premikači, svetilničarji, vozopisci itd.), kjer se bomo razgovorili o nadaljnjem delu in enotnem nastopanju.

Dopisi.

Zalog. Podružnica Zalog 4 je sklenila na sestanku pri Cirilu dne 24. aprila 1925, da se vršijo seje pripravljalnega odbora redno dne 3. in 18. vsakega meseca ob 19.30 pri Cirilu v Zalogu. Dostop prost vsem železničarjem. Uslužbenci, vdeležite se vsakokrat, ker tam se lahko o vsem pogovorimo. Proč z vašo mlačnostjo, ne čakajte, da Vas še bolj pritiskajo k tlom. Ali ste še premalo izkoriščani. Ne mislite, da vam bode prinesla ena ali druga organizacija kar na krožniku, brez, da bi se vi sami borili za svoj gmotni položaj. Ker na vas samih je rešitev. Ne govorite samo: kadar bode samo ena, takrat se bodem organiziral, prej pa ne. Enotno organizacijo se naredi samot takrat, kadar se vsi v eno organiziramo. Ne poslušajte gotovih ljudi, kateri vam govorijo, da je borba za kruh politika, ali razredna borba politična agitacija, je, ali je politika želodeca. Poglejte si malo tudi tiste ljudi, kateri vam to govorijo, kako so plačani, kakšna stanovanja imajo, kakšna imamo pa mi? Ko bi prišli tisti gospodje pogledat sedaj, ko je zmirom deževalo, ko gre voda skozi streho, ko imamo gnila tla, plesnjivo opravo in vlažne stene, in bi stanovali sami v takih luknjah, potem bi ne bil razredni boj politika. Poglejte kam smo prišli, ker poslušamo samo take ljudi, dobimo odredbo za odredbo, ali se hočemo obleči v odredbo ali jo obuti na mesto

čevljev? Ali hočemo nasititi naše družine? Ako ti zbolji član družine, se dobi odredbo in bode zdrav. Vidite to vse nam je prineslo neupanje v nas samih; ali hočemo še nadalje tako trpeti in gledati naše žene, kako premišljajo, kako hočejo gospodariti s to našo borno plačo? Ker, ako kupi živež, ni za obleko in obutev in obratno. Ako pojde tako, bode prišel čas, ko bodemo porabili še to obleko, katero imamo še iz prejšnjih boljših časov, da bodemo goli. Mogoče računajo tudi gospodje na to, da poleti smo lahko nagi, ker bode že narava skrbela za gorkoto. Ali hočemo gledati naše otroke, kateri so lačni in bos, ker jim tudi ne moremo preskrbeti, kakor bi ravno hoteli, ker ni gmotnih sredstev? Ali je to tudi politika? To, vidite železničarji, so naše nadloge po naši zaslugi, ker nismo složni. Pregovor pravi: Sloga jači, nesloga tlači. Preberite si te vrstice in mislite malo, da ste tudi vi ljudje in da morate živeti kakor ljudje. Toraj na delo za boljšo bodočnost nas in naših družin. — Odbor.

Zidanimost. V naši postaji se učimo sedaj v šoli discipline od nekega gospoda od prejšnje državne železnice po imenu Cafuter. Ta gospod je prinesel v Zidanimost disciplino, da zmerja železničarje v šoli s psokami, smrkavci in še druge take lepe izraze. Gospod pazite na Vašo disciplino, da ne pridete predaleč, da ne bode treba, da Vaš podučijo železničarji sami o disciplini. Ravnateljstvo pa opozarjamo na tega gospoda, da ga odstrani in mu da drugi posel. Ker pri takih izrazih, kakor jih ta gospod daje, ne gremo več v šolo. Za danes zadosti, drugič več. — Zidamoščanski železničarji.

Rajhenburg. V nedeljo, dne 3. maja 1925 smo imeli pri nas javen železničarski shod, na katerem nam je govornik razložil o delu in pomenu enotne organizacije, nakar smo takoj izvolili pripravljalni odbor, ki bo vodil vse posle do občnega zbora. Med železničarji, katerih položaj je danes, zlasti pri progovnih in ostalih delavcih, neznosen, je nastalo zmanjše za organizacijo ter pravijo danes, da posamezen železničar ne more doseči nič, ako pa bomo vsi skupaj držali in enotno nastopili, bomo kmalu dosegli svoje pravice.

Ljubljana. Sedaj se dele osebju pri direkciji drva ter so krožile po oddelkih direkcije neke pole, kjer so posamezni napisali, koliko drv po 60 Din m³ bi vzeli. — Ko bi imel priti na vrsto strojni oddelek, je pogruntala neka glava pri gradbenem oddelku, da strojnemu oddelku ni potreba poceni drv, ker imajo itak premogovne premije. — Temu gospodu

povemo, da niso vsi uslužbenci strojnega oddelka »gg. Gnezdati, Lautarji, Zeliškati in ostali kontrolni organi«, ki so res deležni premij po 2000 Din mesečno, ampak, da je pri strojnem oddelku nad polovico »uslužbencev I. vrste«, ki niso deležni nikakih premij, ampak dobe mesečno le golo plačo, ki je manjša od samih premij navedenih gospodov kontrolnih organov. Zahtevamo, da se napravi red in dobe tudi uslužbenci strojnega oddelka drva.

ZA SLOVO!

Iz Grobelnega v Rimske Toplice je premeščen kretnik Jurij Čretnik. Vsem strokovno organiziranim železničarjem poznat kot jako spreten človek, ki zasluži domači priimek »Lesjak«! Zatorej sodrugi iz Rimskih Toplic, pozor pred tem Lesjakom! — Organizirani železničarji.

Seja združenih želez. organizacij.

Združene železničarske organizacije so imele v Ljubljani dne 10. maja skupno sejo, na kateri se je definitivno uredilo vprašanje izdajanja časopisa, skupnih akcij in intervencij. V najkrajšem času se bo vršila državna konferenca, na kateri se bo razširilo ujedinenje na vse sorodne organizacije v celi državi ter definitivno določilo sklicanje in program prvega kongresa.

Z ozirom na razne lažnjive protiajitacije posameznih agent-provokaterjev in ujedinenju nasprotnih organizacij se ponovno konstatira, da so za ujedinjene organizacije edino merodajni sklepi konference za ujedinenje z dne 22. marea 1925..

Z ozirom na pisanje »Organiziranega radnika« in »Radniškega jedinstva« glede ujedinenja železničarjev (objava komunikacija CRSOJ z dne 6. aprila 1925) zavračajo prizadeti krogi napade v tej obliki ter se ne čutijo prizadete, da bi napravili kak napačen in slab korak. Enako tudi stališče »Delavsko-kmetijskega lista« z dne 1. maja 1925 v obeh člankih, ki obravnavata ujedinenje strokovnih organizacij, nikakor ni merodajno za združene organizacije, ki se z vsebino navedenih člankov ne morejo strinjati.

Razpravljalo se je nadalje glede ukrepitev potrebnih ukrepov, da se doseže izplačilo diferenc za delavstvo in nastavljenec.

Druga točka — sprejem društva upokojencev v združeno organizacijo se je radi definitivnega razčiščenja odložila na prihodnjo sejo. — Ljubljana 10. maja 1925. — Združene železničarske organizacije.

Kontrola dohodkov Maribor.

Gospoda na merodajnih mestih vedno računava s tem, da smo zadovoljni, če sploh smemo delati, bodisi skoraj zastoj. Da z nami delajo, kar se jim zdi, se že vidi pri pravilniku za prekovremeni in akordni rad. S 1. aprilom je bilo ustavljeno izplačilo za čezurno delo in dobili smo polne »aktentaš« obljub, kako sijajno bomo »po ta novem« zaslužili. Novi pravilnik je podpisan, ni pa dosti več vreden od starega; kdaj pa naš že zasluženi denar dobimo, o tem vse molči kakor grob, saj smo že od pravilnika samega siti. Četudi duševni delavec v lastno škodo nima toliko razredne zavesti kakor ročni, se pa vendar tudi že med nami vzbujajo spoznanje, kam da spadamo.

Lastnik: Konzorcij »Organizirani Železničar«.
Odgovorni urednik: Franc Jernejčič.
Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

VABILO.

Splošna Delavska Gospodarska zadruga »Železničarski dom« r. z. z o. z. v Ljubljani

vabi tem potom vse svoje člane na

tretji redni občni zbor

ki se vrši

dne 24. maja ob 8. zjutraj v prostorih zadružne hiše, Karla Marxa trg 2/II., s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Poročilo o izvršeni reviziji. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1924. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Ker je letošnji občni zbor zelo važen, se naprošajo vsi člani zadruga, da se ga polnoštevilno udeležijo.

Za Splošno Delavsko Gospodarsko Zadrugo r. z. z o. z. »Železničarski Dom« v Ljubljani:
NAČELSTVO.